University of Gdańsk

Subject card

Subject name and code	The Humanities and the Challenges of Modernity I, PG_00166590		
Field of study	Cultural Communication		
Date of commencement of studies	October 2025	Academic year of realisation of subject	2025/2026
Education level	Bachelor's studies	Subject group	Obligatory subject group in the field of study Subject group related to scientific research in the field of study
Mode of study	full-time studies	Mode of delivery	at the university
Year of study	1	Language of instruction	English
Semester of study	1	ECTS credits	3.0
Learning profile	academic	Assessment form	credit
Conducting unit			
Name and surname of lecturer (lecturers)	Subject supervisor	dr hab. Maciej Michalski, prof. UG	
	Teachers	dr hab. Maciej Michalski, prof. UG dr Martyna Wielewska-Baka	

Lesson types	Lesson type	Lecture	Tutorial	Laboratory	Project	Seminar	SUM
	Number of study hours	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	E-learning hours included: 0.0						

Learning activity and number of study hours	Learning activity	Participation in didactic classes included in study plan	Participation in consultation hours	Self-study	SUM
	Number of study hours	30	2.0	43.0	75

Subject objectives	The course aims to explore major global crises through contemporary humanities approaches and trends.

Learning outcomes

Course outcome	Subject outcome	Method of verification
[CCL3_W10] Has advanced detailed knowledge of selected issues in the field of culture and intercultural dialogue.	They demonstrate in-depth understanding of specific concepts in the humanities, with a focus on contemporary issues	[SW4] test/exam - oral or written [SW1] oral statement/ conversation/discussion [SW5] implementation of a problem task
[CCL3_U01] The graduate can search, analyze, evaluate, select, integrate and document information from a variety of sources, interpret and draw conclusions, including in relation to issues of contemporary culture, literature and linguistics.	They can search, analyze, evaluate, and select information from a variety of sources. They can interpret information and draw conclusions, including those related to contemporary world issues.	[SU1] oral statement/conversation/ discussion [SU4] test/exam - oral or written [SU5] implementation of a problem task
[CCL3_U08] The graduate is able to communicate in English, using specialized terminology in cultural and religious studies, literary studies and linguistics.	They can apply modern humanities terminology to contemporary issues.	[SU1] oral statement/conversation/ discussion [SU4] test/exam - oral or written
[CCL3_W01] The graduate knows and understands to an advanced degree selected issues that constitute basic general knowledge in the field of cultural and religious sciences, especially concerning contemporary culture and intercultural dialogue.	They know and understand the solutions developed in the field of modern humanities and their relation to the problems of the modern world.	[SW4] test/exam - oral or written [SW1] oral statement/ conversation/discussion
[CCL3_W18] The graduate knows and understands the fundamental dilemmas of modern civilization in the context of issues related to contemporary culture and intercultural dialogue.	They know and understand the problems of the modern world and how to conceptualize and communicate them.	[SW4] test/exam - oral or written [SW1] oral statement/ conversation/discussion [SW5] implementation of a problem task
[CCL3_W07] The graduate has advanced knowledge of the basic English-language conceptual and terminological apparatus of cultural and religious studies.	They have an advanced understanding of selected modern humanities concepts and terms.	[SW4] test/exam - oral or written [SW1] oral statement/ conversation/discussion [SW5] implementation of a problem task
[CCL3_K01] The graduate is ready to critically assess the extent of his/her knowledge and skills, including cultural studies, literary studies and linguistics in relation to intercultural dialogue.	They are prepared to critically reevaluate his knowledge and beliefs using the tools of modern humanities.	[SK1] oral statement/conversation/ discussion [SK4] test/exam - oral or written [SK5] implementation of a problem task [SK8] observation of student's independent or team work

Subject contents

The role of the humanities in the modern world: contemporary humanities, including narrative, ethical-political, cultural, posthumanist, memory, and spatial turns. Contemporary reflections on subjectivity, identity, cognition, the past, communities, and education. Contemporary crises include cognitive crises (e.g., the role of media, science, and cognitive errors), communal crises (e.g., culture wars and identity politics), and environmental crises (e.g., climate and ecology).

Prerequisites and co-requisites

Assessment methods and criteria

Subject passing criteria	Passing threshold	Percentage of the final grade
Test	51.0%	80.0%
Class work	51.0%	20.0%

Recommended reading	Basic literature	Z. Bauman, Retrotopia Jak rządzi nami przeszłość? Przeł. K. Lebek, Warszawa 2018 E. Bendyk, W Polsce, czyli wszędzie. Rzecz o upadku i przyszłości świata, Warszawa 2020 M. Caparrós, Tamte czasy. Raport z teraźniejszości, przeł. M. Szafrańska-Brandt, Kraków 2025. N. Ferguson, Fatum. Polityka i katastrofy współczesnego świata, przeł. W. Tyszka, Kraków 2022 Y.N. Harari, 21 lekcji na XXI wiek, przeł. M. Romanek, Kraków 2018 K. Schwab, T. Malleret, Wielka narracja, przeł A.D. Kaminska, Warszawa 2023 B. Walsh, Koniec Świata. Krótki przewodnik po tym, co nas czeka, przel. G. Kulesza, Warszawa 2021

Supplementary literature	Aikins Matthieu, Nadzy nie boją się wody. Reportaż o ucieczce przed wojną, przel. Tomasz Macios, Kr: Znak 2022. Applebaum Anne, Koncern autokracja. Dyktatorzy, którzy chcą rządzić światem, przeł. Mich. Rogalski, Wwa: Agora 2024. Appelbaum Anne, Zmierzch demokracji. Zwodniczy powab autorytaryzmu, przeł. Tarczyński Piotr, Wwa: Agora 2020. Andrysiak Andrzej, Lokalsi. Nieoficjalna historia pewnego samorządu, Wwa: Wyd. Krytyki Polit. 2022. Angwin Julia, Społeczeństwo nadzorowane. W poszukiwaniu prywatności, bezpieczeństwa i wolności w świecie pernamentnej inwigilacji, przeł. Jednorowski Dominik, Jagielska Paulina, Wwa: PWN 2020. Apllebaum Anne, Zmierzch demokracji. Zwodniczy powab autorytaryzmu, przeł. P. Tarczyński, Warszawa 2020. Bąk Janina, Statystycznie rzecz biorąc, Wwa: Grupa Wydawnicza Foksal 2020. Bąkowicz Katarzyna, Fake-news. Produkt czasów postprawdy, Warszawa 2020. Barker Hugh, Liczby, które kłamią, Wwa: PWN 2021 Bates Laura, O mężczyznach, którzy nienawidzą kobiet, Wołowiec: Czarne 2024. Bauman Zugmunt, Obcy u naszych drzwi, przeł. W.Micer, Warszawa 2016. Bendyk Edwin, W Polsce, czyli wszędzie. Rzecz o upadku i przyszłości świata, Warszawa 2020. Benhabib Seyla, Prawa innych. Przybysze, rezydenci i obywatele, przeł. M. Filipczuk, Warszawa 2015. Beylin Marek, Klimat. Lewica. Siostrzeństwo. Rewolucje trwają (kontrrewolucje też), Warszawa 2021. Bilewicz Michał, Traumaland. Polacy w cieniu przeszłości, Wwa 2024. Bińczyk Ewa, Epoka człowieka. Retoryka i marazm antropocenu, Warszawa 2018. Bobako Monika, Islamofobia jako technologia władzy: studium z antropologii politycznej, Kraków 2017. Butler Judith, Ramy wojny: kiedy życie godne jest opłakiwania?, przeł. A. Czarnacka, Warszawa 2011. Butler Judith, Walczące słowa: mowa nienawiści i polityka performatywu, przeł. A. Ostolski, Warszawa 2010.

	Butler Judith, Zapiski o performatywnej teorii zgromadzeń, przeł. J. Bednarek, Warszawa 2016.
	Byung-Chul Han, Kryzys narracji i inne eseje, przeł. Rafał Pokrywka. Wwa: Wyd. Krytyki Polit 2024.
	Byung-Chul Han, Społeczeństwo zmęczenia i inne eseje, przeł. Rafał Pokrywka, Wwa: Wyd. Krytyki Polit. 2022.
	Collins Harry, Czy wszyscy jesteśmy ekspertami?, przeł. E.Bińczyk i J.Grygieńć, Warszawa 2018.
	Crary Jonathan, 24/7. Późny kapitalizm i celowość snu, przeł. Żukowski Dariusz, Kr: Karakter 2015.
	Czaja Dariusz, Zwierzęta w klatce (języków), "Konteksty. Polska Sztuka Ludowa" 2009, nr 4.
	Domańska Ewa, Nekros. Wprowadzenie do ontologii martwego ciała, Warszawa 2017.
	Dukaj Jacek, Po piśmie, Kr: WL 2019.
	Ebner Julia, Coraz ciemniej. Ekstremiści w sieci, przeł. Adrian Zieliński, Wwa: Polityka 2020.
	Eddo-Lodge Reni, Dlaczego nie rozmawiam już z białymi o kolorze skóry, przeł. A.Sak, Kraków 2018.
	Eyal Nadav, Rewolta, przeł. M. Sommer, Warszawa 2021.
	Eribon Didier, Powrót do Reims, przeł. Maryna Ochab, Kr: Karakter 2019.
	Eribon Didier, Życie, starość i śmierć kobiety z ludu, przeł. Jacek Giszczak, Kr: Karakter 2024
	Faloyin Dipo, Afryka to nie państwo. Pora przełamać stereotypy, przeł. Charchalis Wojciech, Kr: WL 2024
	Farrier David, O śladach, jakie zostawimy. Za milion lat od teraz, przeł. A. Gomola, Kraków 2021.
	Fiedorczuk Julia, Cyborg w ogrodzie, Gdańsk 2015.
	Foer Jonathan Safran, Klimat to my: ratowanie planety zaczyna się przy śniadaniu, przeł. A. Wojtasik, Warszawa 2020.
	Foer Jonathan Safran, Zjadanie zwierząt, przel. Dominika Dymińska, Wwa 2019.
	Franklin-Wallis Oliver, Zasypani. Sekretne życie śmieci, przeł. Jacek Konieczny, Poznań: Wyd. Poznańskie 2024.
	Fry Hannah, Hello World. Jak być człowiekiem w epoce maszyn, przeł. S.Musielak, Kraków 2019.

	Fukuyama Francis, Tożsamość. Współczesna polityka tożsamościowa i walka o uznanie, przeł. Jan Pyka, Poz: Rebis 2019. Gates Bill, Jak ocalić swiat od katastrofy klimatycznej, przel. Michal Rogalski, Wwa 2021. Graff Agnieszka, Świat bez kobiet. Płeć w polskim życiu publicznym, Warszawa 2011. Graeber David, Praca bez sensu, przeł. Denderski Mikołaj, Wwa: Wyd. Krytyki Polit. 2020. Graeber David, Utopia regulaminów. O technologii, tępocie i ukrytych rozkoszach biurokracji, przeł. Marek Jedliński, Wwa: Krytyka Polit 2016. Guillen Mauro F., 2030. Jak ścieranie się najwyraźniejszych dzisiejszych trendów przekształci przyszłość wszystkiego, przeł. Jamrozik Iwona, Wwa: Studio Emka 2021. Ha-Joon Chang. Ekonomia na talerzu. Głodny ekonomista objaśnia świat, przeł. Aleksandra Paszkowska, Wwa: wyd. Krytyki Politycznej 2023 Ha-Joon Chang, Źli Samarytanie. Mit wolnego handlu i tajna historia kapitalizmu, przel. Michał Sutowski, Barbara Szelewa, Wwa: Kryt. Polit. 2016. Haidt Jonathan, Prawy umysł, przeł. Agn. Nowak-Młynikowska, Sopot: Smak Słowa 2014 Harari Yuval Noah, 21 lekcji na XXI wiek, przeł. M.Romanek, Kraków 2018. Harari Yuval Noah, Homo deus. Krótka historia jutra, przeł. M.Romanek, Kraków 2018. Harford Tim, Jak ogarnąć świat i odróżnić fakty od wyobrażeń, przeł. P.Grzegorzewski, Kraków 2021. Harman Graham, Traktat o przedmiotach, przeł. M. Rychter, Warszawa 2013. Hatalska Natalia, Wiek paradoksów. Czy technologia nas ocali, Kr: Znak 2021. Herer Michał, Skąd ten faszyzm, Warszawa 2024. Hickel Jason, Mniej znaczy lepiej. O tym, jak odejście od wzrostu gospodarczego ocali świat, (2020), przeł. Listwan Jerzy Paweł, Kr: Karakter 2022. Hugo-Bader Jacek, Strażnicy wolności, Wwa 2022. Januszewska Paulina, Gównodziennikarstwo. Dlaczego w polskich mediach pracuje się tak źle, Warszawa 2024. Kahneman Daniel, Pułapki myślenia. O myśleniu szybkim i wolnym, przeł. P. Szymczak, Poznań 2019.

brzemię władzy, przeł. Michał Głatki, Wwa: Prześwity 2023.

Kaplan Robert D., Tragizm polityki naszych czasów. Strach, fatum i

Kapuściński Ryszard, Ten Inny, Kraków 2006 lub 2013.

Kara Siddhart, Krwawy kobalt. O tym, jak krew Kongijczyków zasila nasza codzienność, przeł. Hanna Pustuła-Lewicka, Wwa: Grupa Wyd. Foksal 2024.

Keyes Ralph, Czas postprawdy. Nieszczerość i oszustwa w życiu codziennym, przeł. P.Tymanek, Warszawa 2017.

Kizwalter Tomasz, Polska nowoczesność. Genealogia, Wwa 2020.

Kolbert Elisabeth, Pod białym niebem. Natura przyszłości, przeł. Jedliński Jakub, Wwa: Filtry 2022.

Kolbert Elisabeth, Szóste wymieranie. Historia nienaturalna, przeł. Grzegorzewski Piotr, Grzegorzewska Tatiana, Wwa: Filtry 2022.

Krastew Iwan, Demokracja: przepraszamy za usterki, przeł. M. Sutowski, Warszawa 2015.

Krastew Iwan, Nadeszło jutro. Jak pandemia zmienia Europę, przeł. M. Sutowski, Warszawa 2020.

Krytyka Polityczna, nr 22/2010: Przemoc.

Kuciel-Frydryszak Joanna, Chłopki. Opowieść o naszych babkach, Wwa: Marginesy 2023.

Lamża Łukasz, Światy równoległe. Czego uczą nas plaskoziemcy, homeopaci i różdżkarze, Wołowiec 2020

Leder Andrzej, Prześniona rewolucja. Ćwiczenie z logiki historycznej, Warszawa 2014

Leonard Mark, Wiek nie-pokoju. Współzależność jako źródło konfliktu, przeł. Wojtasik Andrzej, Wwa: Wyd. Krytyki Polit. 2022.

Leszczyński Adam, Ludowa historia Polski. Historia wyzysku i oporu. Mitologia panowania, Warszawa 2020

Liberti Stefano, Władcy jedzenia. Jak przemysł spożywczy niszczy planetę, przeł. Ewa Nicewicz-Staszowska, Wwa: Agora 2019

Linden Van der Sander, Fake news, przeł. Radosław Kot, Poznań: Rebis 2024

Magnason Andri Snaer, O czasie i wodzie, przeł. J. Godek, Kraków 2020.

Markiewka Tomasz S., Nic się nie działo. Historia życia mojej babki, Wolowiec 2022.

Markowski Michał Paweł, Wojny nowoczesnych plemion: spór o rzeczywistość w epoce populizmu, Kraków 2019.

	Marshall Tim, Więźniowie geografii czyli wszystko, co chciałbyś wiedzieć o globalnej polityce i geopolityce, przeł. Filipowski Filip, Poznań: Zysk 2023. Marzec Andrzej, Antropocień. Filozofia i estetyka po końcu świata, Warszawa 2021. Mbembe Achille, Polityka wrogości. Nekropolityka, przel. Urszula Kropiwiec, Kat. Bojarska, Kr: Karakter 2018 Michniewicz Tomasz, Chrobot. Życie najzwyklejszych ludzi świata, Kr: Otwarte 2022 Michniewicz Tomasz, Chwilowa anomalia. O chorobach współistniejących naszego świata, Kraków 2020. Mierzyńska Anna, Efekt niszczący. Jak dezinformacja wpływa na nasze życie, Wwa; Agora 2022. Migranci, migracje. O czym warto wiedzieć, by wyrobić sobie własne zdanie, pod red. H. Thiollet, przeł. M. Szczurek, Kraków 2017. Napiórkowski Marcin, Mitologia współczesna, Wwa: PWN 2018 Napiórkowski Marcin, Turbopatriotyzm, Wołowiec 2019. Newport Cal, Cyfrowy minimalizm. Jak zachować skupienie w hałaśliwym świecie, przeł. Kamińska Anna Dorota, Wwa 2020. ONeil Cathy, Broń matematycznej zagłady. Jak algorytmy zwiększają nierówności i zagrażają demokracji, przeł. Marcin Z. Zieliński, Wwa: PWN 2017 Opryszek Szymon, Woda. Historia pewnego porwania, Poznań: wyd. Poznańskie 2023 Pobłocki Kacper, Chamstwo, Wołowiec 2021. Pomerantsev Peter, To nie jest propaganda. Przygody na wojnie z rzeczywistością, przeł. Aleks. Paszkowska, Wwa 2020. Porter Szucs Brian, Całkiem zwyczajny kraj. Historia Polski bez martyrologii , przel. A. Dzierzgowska, Wwa 2021. Prymaka-Oniszk Aneta, Kamienie musiały polecieć. Wymazywana przeszłość Podlasia, Wołowiec 2024. Pytlakowski Piotr, Ich matki, nasi ojcowie. Niewygodna historia powojennej polski, Poznań: Rebis 2020. Pytlakowski Piotr, Strefa niepamięci, Wwa: Agora 2023. Reszka Paweł Piotr, Płuczki. Poszukiwacze żydowskiego złota, Wwa: Agora 2019. Rokita Zbigniew, Kajś. Opowieść o Górnym Śląsku, Wołowiec 2020.

	Rosling Hans, Rosling Ola, Rosling Rönlund Anna, Factfulness. Dlaczego świat jest lepszy, niż myślimy, czyli jak stereotypy zastąpić realną wiedzą, tlum. Popławska Mon., Poz 2018. Saini Angela, Gorsze. Jak nauka pomyliła się co do kobiet, przeł I. Hanna Pustuła-Lewicka, Wolowiec 2022. Sandel Michael, Czego nie można kupić za pieniądze. Moralne granice rynku, przeł. Anna Chromik, Tomasz Sikora, Wwa: PWN 2020 Schlossberg Tatiana, Ukryta konsumpcja. Wpływ na środowisko, z którego nawet nie zdajesz sobie sprawy, przeł. Halbersztat Anna, Wwa: Marginesy 2021. Scott Andrew J., Gratton Lynda, Nowe długie życie, przel. Anna Dorota Kamińska, Kr: Znak 2023. Sikora Agata, Wolność, równość, przemoc. Czego nie chcemy sobie powiedzieć, 2019. Słomiński Tomasz, Kaszebe, Wolowiec 2021. Smełka-Lesczyńska Zofia, Cześć pracy. O kulturze zap*dolu, Warszawa 2024. Smil Vaclaw, Jak naprawdę działa świat. Przewodnik po naszej przeszłości, teraźniejszości i przyszłości, przeł. Dariusz Rossowski, Kr: Insignis 2024. Smil Vaclav, Liczby nie kłamią. 71 rzeczy, które trzeba wiedzieć o świecie, przeł. Michał Strąkow, Kr: Insignis 2022 Snyder Timothy, Droga do niewolności, przeł. Pietrzyk Bartłomiej, Kr: Znak 2019. Snyder Timothy, O tyranii. Dwadzieścia lekcji z dwudziestego wieku, przeł. Pietrzyk Bartłomiej, Kr: Znak 2017. Sobierajski Tomasz, Kuszewska Monika, Pokolenia, Wwa: Filia 2023 Solnit Rebecca, Matka wszystkich pytań, przeł. B.Kopieć-Umiastowska, Kraków 2021. Stankiewicz Piotr, 21 polskich grzechów głównych, Wwa: Bellona 2018. Stankiewicz Piotr, My fajnopolacy, Wwa: Bellona 2019. Stanley Jason, Jak działa faszyzm. My kontra oni, przeł. Gustowski Antoni, Wwa: Wyd. Krytyki Polit. 2021. Stawiszyński Tomasz, Co robić przed końcem świata, Warszawa 2021. Stawiszyński Tomasz, Reguły na czas chaosu, Kr: Znak 2022 Stawiszyński Tomasz, Ucieczka od bezradności, Kraków 2021.

		Sugiera Małgorzata, Nieludzie. Donosy ze sztucznych natur, Kraków 2015. Suleyman Mustafa, Bhaskar Michael, Nadchodząca fala. Sztuczna inteligencja, władza i najważniejszy dylemat ludzkości w XXI wieku, przeł. Justyn Hunia, Kr: Szczeliny 2024 Surmiak-Domańska Katarzyna, Czystka, Wolowiec 2021. Szerszeń Tomasz, Wszystkie wojny świata, Gdańsk 2021. Szymaniak Marek, Urobieni. Reportaże o pracy, Wołowiec 2018. Taleb Nicolas Nassim, Antykruchość, przel. O. Siara, Z. Ziółkowski, Poznań 2020 Taleb N.N., Zwiedzeni przez przypadek. Tajemnicza rola losowości w życiu i w rynkowej grze, przeł. Michał Lipa, Poznan: Zysk i ska. 2020. Tokarski Jan, Czy liberalizm umarł? Kraków 2021. Tryczyk Mirosław, Drzazga. Kłamstwa silniejsze niż śmierć, Kr: Znak 2020 Tubylewicz Katarzyna, Moraliści: jak Szwedzi uczą się na błędach i inne historie, Warszawa 2017. Ubertowska Aleksandra, Historie biotyczne. Pomiędzy estetyką a geotraumą, Warszawa 2020. Vince Gaia, Stulecie nomadów. Jak wędrówki ludów zmienią świat, przeł. Andrzej Wojtasik, Wwa: Wyd. Kryt. Polit. 2024. Welzer Harald, Samodzielne myślenie, przeł. Viktor Grotowicz, Slupsk: Dobra Literatura 2016 Welzer Harald, Wojny klimatyczne. Za co będziemy zabijać w XXI wieku?, przeł. M. Sutowski, Warszawa 2010. Wieczorkiewicz Patrycja, Herzyk Aleksandra, Przegryw. Mężczyźni w pułapce gniewu i samotności, Wwa: WAB 2023. Wurmb-Seibel von Ronja, Co negatywne wiadomości robią z naszym myśleniem I jak możemy się od tego uwolnić, przeł. Viktor Grotowicz, Wwa: Muza 2023.
	eResources addresses	
Example issues/ example questions/ tasks being completed	Contemporary humanities versus selected crises of modernity. Selected readings on the humanities and/or modernity versus contemporary crises. Analysis of the indicated text passage on contemporary problems using selected approaches.	
Work placement	Not applicable	

Document generated electronically. Does not require a seal or signature.